

Sygn. akt IV KO 132/21

POSTANOWIENIE

Dnia 15 października 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Barbara Skoczowska

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 15 października 2021 r.
w sprawie zażalenia **J. M.**,
na postanowienie z dnia 10 czerwca 2021 r., sygn. akt PR Ds. (...) o odmowie
wszczęcia śledztwa,
wniosku Sądu Rejonowego w O. o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu
sądowi równorzędnemu
na podstawie art. 37 k.p.k.

postanowił
nie uwzględnić wniosku.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w O. postanowieniem z dnia 15 września 2021 r. wystąpił do Sądu Najwyższego z inicjatywą przekazania sprawy o sygn. akt II Kp [...], do rozpoznania innemu równorzędnemu sądowi z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości.

W złożonym wniosku Sąd wskazał, że istnieją podstawy do przekazania innemu sądowi równorzędnemu sprawy dotyczącej rozpoznania zażalenia na postanowienie o odmowie wszczęcia śledztwa, gdyż dotyczy ona sędziego tegoż Sądu L. M..

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek nie zasługuje na uwzględnienie.

Wypada wskazać, że regulacja art. 37 k.p.k., pozwalająca na odstępstwo od zasady właściwości miejscowej, ma charakter wyjątkowy, a tym samym jej treść powinna być wykładana ściśle. Oczywistym jest, że zarówno zachwianie swobody orzekania jak i obawa o rozpoznanie sprawy w sposób obiektywny są czynnikami warunkującymi skorzystanie z instytucji art. 37 k.p.k., jednakże ciężar wykazania ich spoczywa na wnioskującym sądzie. Po zapoznaniu się z przedstawionymi aktami sprawy należy stwierdzić, że w niniejszej sprawie brak jest przesłanek do uwzględnienia wniosku, bowiem nie zachodzi żadna z sytuacji uzasadniających odstępnie od właściwości miejscowej sądu, pierwotnie ustalonej na podstawie obowiązujących przepisów.

Zauważyć należy, że do wnioskującego Sądu wpłynęło zażalenie J. M. na postanowienie Prokuratora Prokuratury Rejonowej w S. z dnia 10 czerwca 2021 r. o odmowie wszczęcia śledztwa wobec stwierdzenia, że czyn nie wypełnia znamion czynu zabronionego – w sprawie niedopełnienia obowiązków i przekroczenia uprawnień w dniu 9 kwietnia 2019 r. w O. przez funkcjonariusza publicznego – sędziego Sądu Rejonowego w O. poprzez nieuzasadnione wydanie w sprawie o sygn. II Kp (...) orzeczenia utrzymującego w mocy postanowienie Prokuratora Rejonowego w O. o odmowie wszczęcia śledztwa z dnia 30 listopada 2017 r. w sprawie dotyczącej przestępstwa z art. 231 § 1 k.p.k. na szkodę J. M. i działania tym samym na szkodę interesu publicznego i interesu prywatnego wymienionego pokrzywdzonego, to jest o przestępstwo z art. 231 § 1 k.k.

Odnosząc się do argumentu wnioskującego sądu, należy uznać, że nie przemawia on za koniecznością przekazania sprawy. Sam fakt, że sprawa dotyczy sędziego wykonujących swoje obowiązki w tym Sądzie, nie oznacza *per se* zagrożenia dla przeprowadzenia rzetelnej i sprawiedliwej kontroli zaskarżonego postanowienia prokuratora. Z samej okoliczności pełnienia

obowiązków w ramach tożsamej miejscowo jednostki organizacyjnej wymiaru sprawiedliwości nie wynika to, by istniało rzeczywiste niebezpieczeństwo postrzegania rozstrzygnięcia jako stronniczego. Co więcej, jeśli określona okoliczność mogąca wzbudzić wątpliwości co do bezstronności wystąpiłaby w odniesieniu do konkretnego sędziego, to jego wyłączenie mogłoby nastąpić na podstawie innej niż przewidziana w art. 37 k.p.k. W przedmiotowej sprawie, co należy podkreślić, postępowanie nie było prowadzone wobec określonej osoby czy osób i oznacza to, że postępowanie zażaleniowe będzie dotyczyć jedynie weryfikacji podstaw i zasadności wydania zaskarżonej decyzji, a więc ocenie będzie podlegała tylko prawidłowość procedowania przez prokuratora w powyższym zakresie. Fakt ten nie oznacza automatycznie, że zaistniały przesłanki, o których mowa w art. 37 k.p.k., co było już wielokrotnie podnoszone w orzecznictwie Sądu Najwyższego.

Należy przy tym dodać, że w przedmiotowej sprawie szereg decyzji poszczególnych organów wymiaru sprawiedliwości w przekonaniu skarżącego stanowi realizację czynów zabronionych i prawdopodobnie niezależnie od Sądu orzekającego, w przypadku niepomyślnej decyzji dla skarżącego, będzie ona generowała dalsze jego wnioski o ściganie. Zaakceptowanie natomiast stanowiska Sądu wyrażonego w uzasadnieniu wystąpienia mogłoby doprowadzić do sytuacji, że to strona, poprzez różnego rodzaju działania, w tym nawet insynuacje, doprowadzałaby do zmiany tej właściwości, nie mającej nic wspólnego z dobrem wymiaru sprawiedliwości.

Racjonalna nieustępliwość w zakresie własnego przekonania o niezależności sądu sprzyja kształtowaniu się pozytywnego wizerunku organów trzeciej władzy, minimalizując tym samym wątpliwości co do obiektywizmu i niezawisłości w rozpoznawaniu przyszłych spraw, ograniczając tendencję do nadużywania stosowania właściwości delegacyjnej w związku z inicjatywami

sądów na tle wątpliwości co do respektowania gwarancji sprawiedliwego procesu.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł, jak na wstępie.